

- vervolg van blad 1871z18

Ja, ik zou durven beweren, dat zij nooit meer wel minder, dan het overtollige water heeft ontvangen: ik vind daarom de uitdrukking, dat de directie der Or.-maatschappij aan de Molenwijk zooveel water gaf, naarmate die *verslond*, voorzeker geen gezegde ter verdediging of lof dier directie, want zulks ware waar, dan zou de directie veel meer gedaan hebben dan ze hoefde te doen, dan zou ze niet alleen het overtollige water naar de Molenwijk afgevoerd hebben, maar die wijk steeds met water hebben opgevuld, naarmate ze het *verslond* waartoe zij niet verplicht was, en ze zou misschien daardoor haar kanaal en de zich daaraan ontstaande veenderijen benadeeld hebben: neen M.H. zoodanige beschuldigingen mag niet (al heeft men er vreemd genoeg ook een lof in willen zien) rusten op de directie der Oranjekanaalmaatschappij: die steeds, ik herhaal zulks, zoo zorgelijk zorg droeg dat de Molenwijk niets meer dan het overtollige water ontving!

B. Van den heer mr. *P. van de Veen*: -

Men zegt:

a. Dat niets den heer *van der Veen* behoefde te weerhouden om de noodige ophelderingen te geven. In het stuk, ondertekend door *M.C. en Co.*, wordt dus toegestemd, dat de heer *van der Veen* de noodige ophelderingen *niet* heeft gegeven (ik neem hiervan nota) er wordt echter bijgevoegd, dat niets Z.Ed. daartoe behoefde te weerhouden, onder opmerking, dat ik het nog al aanmatigend vind om zoo maar voetstoots over de bezwaren van een ander te oordeelen, en daarover uitspraak te doen, vraag ik: waarom heeft Z.Ed. het dan niet gedaan?

b. Dat s'mans eigenbelang bij de verveening te Schoonoord al van zeer weinig beteekenis is. Hierop antwoord ik, dat ik niet te onderzoeken heb, wat de heer *van der Veen* als verveener te Schoonoord beteekend, maar dat ik alleen zeg, wees loijaal ook in het kleine.

Ten slotte wil men het publiek bij de verdediging van den heer *van der Veen* voor het gevoerd pleidooi winnen, en daartoe nemen zij hunne toevlugt tot een zeer oud spreekwoord: zooals de waard is vertrouwt hij zijne gasten: - ik betwijfel echter zeer of het publiek in dezen de partij van de gasten zal kiezen, en ik doe dit te geruster, wijl het publiek in deze kwestie allang ten hunnen nadeele uitspraak heeft gedaan, terwijl ik tevens betwijfel of de directie der Oranje-Kanaalmaatschappij en mr. *P. van der Veen* wel erg met hunne verdedigers zullen zijn ingenomen, en of zij niet gelijk zeker iemand zullen uitroepen: Heer bewaar mij voor zulke vrienden!

3^e. wat het nachtelijk afstroomen van het water betreft van uit het Oranjekanaal naar de Hoofdvaart ('t geen bij de concessie is verboden): - dat zulks in strijd met die concessie geschied, zulks noem ik een *fait accompli*.

Door dat nachtelijk afstroomen, hetgeen verboden is, ontvangt de Hoofdvaart uit het Oranjekanaal water: - vroeger ook reeds, tijdens het bestaan van het contract van afstrooming van het overtollige water naar de Molenwijk, had zulks plaats, toen welligt uit zorg, dat de Molenwijk te veel zou genieten van dat overtollige water van het Oranjekanaal, en daarvan last zou hebben! nu misschien, om zoo mogelijk eenigzins te gemoet te komen, aan de gegronde en veelvuldige klagten der Ovelter en Zwiggelter boeren. Onder meer andere bewijzen, die mij ten dienste staan, wil ik slechts één aanhalen: ik heb hier voor mij liggen een afschrift van eene verklaring, den 4den September 1868, door *Bouke Jonker, Jan Hessels Winters* en *Pieter Jansen* te Smilde, door den te Smilde residerenden notaris *Tellegen* en getuigen aangelegd, behoorlijk geregistreerd, betrekkelijk het afstroomen op het Oranjekanaal naar de Hoofdvaart: daarin lees ik:

“dat comparanten op den avond van den tweeden September jongstleden, omstreeks half elf uur, waren of zich bevonden aan den mond van het Oranjekanaal, bij de Drentsche Hoofdvaart, en alstoen reeds hoorden, dat er van uit het Oranjekanaal gestroomd werd, dat zij vervolgens zijn gegaan naar het schut of verlaat, bediend wordende als schutmeester door *Jacob Lahuis*, en als toen bevonden, dat de beide rinketten van de bovenste schutdeuren twee of drie takken opstonden en dat er een zittaak onder de Noord-Oostelijk rinkel stond, terwijl de benedenste schutdeuren geheel openstaanden; dat zij, comparanten, daarop zijn gegaan langs het Oranjekanaal naar het tweede vallaat of schutsluis, bediend wordende als schutmeester door *Jacob Snieder*, alwaar zij bevonden, dat de toestand dezelfde was als bij de eerste schutsluis, met het verschil dat aldaar onder ieder rinkel eene zethaak stond. Terugkeerende waren de comparanten 's morgens omstreeks half vier van den derden September jongstleden weder aan de eerste schutsluis, alwaar zij den toestand nog hetzelfde bevonden; dat er volgens comparanten oordeel dus geen twijfel kan bestaan of bestaat of van 's avonds half elf uur van den tweeden September tot des morgens half vier van den derden September laatstleden, van uit het Oranjekanaal op de Drentsche hoofdvaart is afgestroomd geworden.”

- vervolg op blad 1871z20